

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 12P/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118205057
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Slivenská
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118205057.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Natáliou Slivenskou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. G., nar. XX. XX. XXXX, t. č. umiestnený v Rodinnom detskom domove, n. o., Bratislavská 5255/8, V., zastúpený procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: matka C. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. - Š., Š. XX/XX, adresa na doručovanie: P., R. XX, a S. Š. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P., adresa na doručovanie: P., R. XX u C. Y., o návrhu navrhovateľky: H.. B. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V., B. XXXX/XX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý R. G. sa s účinnosťou od 20. 08. 2018 z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa a je oprávnená zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á platiť na maloletého výživné v sume 70 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to s účinnosťou od 20. 08. 2018 na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

III. Otec je p o v i n n ý platiť na maloletého výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to s účinnosťou od 20. 08. 2018 na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava, č. k. 27P/85/2017-43 zo dňa 26. 02. 2018, v časti nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým, v časti umiestnenia maloletého do detského domova a v časti určenia platobného miesta pre bežné výživné od matky a otca maloletého.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 12. 06. 2018 bol na Okresný súd Trnava doručený návrh navrhovateľky zo dňa 11. 06. 2018 na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľka odôvodnila tým, že maloletý bol prijatý dňa 24. 01. 2017 do Rodinného detského domova, n. o. (ďalej len „detský domov“) na základe neodkladného opatrenia podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku vydaného Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 27P/85/2017-43. Návrh bol odôvodnený tým, že stará matka maloletého sa dňa 25. 10. 2016 skontaktovala s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Hlohovci, ktorá uviedla, že v ten deň priniesli rodičia maloletého do jej domu. Ona sa o neho nemôže starať vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav. Rodičia nemajú zabezpečené bývanie ani prácu, otec je bezdomovec, obidvaja

užívali alkohol. Súd umiestnil maloletého do detského domova na základe neodkladného opatrenia. Právoplatným rozsudkom z 15. 03. 2018 bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým. Počas pobytu v detskom domove sa Samuel s rodičmi stretával pravidelne, raz mesačne, niekedy aj častejšie. Matka má vraj zabezpečenú prácu, býva vraj u brata, výživné hradí nepravidelne, otec maloletého nemá zabezpečenú prácu ani bývanie, výživné neuhrádza. Momentálne nie sú rodičia schopní maloletému zabezpečiť potrebnú starostlivosť. Maloletého pozná od jeho príchodu do detského domova, kde pracuje ako riaditeľka. Bola s maloletým v kontakte počas návštev v jeho profesionálnej rodine. Maloletý sa dostal aj do jej domácnosti na pobyt, ktorý sa zmenil na pobyt v profesionálnej starostlivosti jej partnera, zamestnanca detského domova, keďže v daný čas nebola iná možnosť profesionálnej rodiny, do ktorej by mohol byť maloletý umiestnený. Jeho bývalá profesionálna mama mala v tej dobe zdravotné obtiaže v rámci jej tehotenstva a požiadala o presunutie maloletého do inej profesionálnej rodiny. Maloletý je veselý, živý, učenlivý dieťa, profesionálny rodič mu zabezpečuje dobrú starostlivosť. Maloletý je v pravidelnej zdravotnej starostlivosti kardiológa, no nemá výrazné zdravotné problémy. Maloletého sprevádza na stretnutia s rodičmi, pozná jej širšiu rodinu, je súčasťou ich rodiny. Správa sa k nej ako ku vzťahovej osobe, obracia sa na ňu pre ukludnenie aj z radosti, veľmi často sa chce s ňou túliť a chce ju zapájať do jeho hier. Trávia spolu čas vychádzkami, hrami vonku aj doma, návštevami rodiny aj priateľov, na ihriskách aj v prírode. Maloletý si na ňu veľmi zvykol, keďže žije v ich domácnosti už 7 mesiacov, navrhovateľka tiež. Všetci si na neho zvykli, stal sa im veľmi blízkym, má ho rada a veľmi rada by sa o neho osobne starala. Býva s partnerom v byte s tromi izbami, kúpeľňou v Trnave, ktorého je spoluvlastníkom. V súčasnosti profesionálny rodič podal výpoveď a s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa a jej vzťah s maloletým navrhuje zveriť maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 116 ods. 2 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

6. Otcovi bol návrh doručený postupom podľa § 116 ods. 2 CSP, k tejto sa nevyjadril.

7. Matka maloletého k návrhu uviedla, že s týmto súhlasí.

8. Procesný opatrovník uviedol, že s návrhom navrhovateľky na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí a zároveň navrhol, aby súd zaviazal rodičov na výživné primerané schopnostiam a možnostiam oboch rodičov a aby toto výživné bolo poukazované príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, najmä oznámením Mesta Hlohovec zo dňa 18. 06. 2018, správou Okresného riaditeľstva PZ v Trnave zo dňa 30. 06. 2018, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, zo dňa 25. 07. 2018, oznámením Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, zo dňa 07. 08. 2018, rodným listom maloletého, lekárskeym potvrdením zo dňa 13. 06. 2018, výpisom z registra trestov zo dňa 13. 06. 2018, potvrdením o výške príjmu navrhovateľky zo dňa 02. 08. 2018, so súhlasom na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti zo dňa 15. 08. 2018, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, zo dňa 31. 07. 2018, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 27P/85/2017, a tiež výsluchom účastníkov, keď pojednával v neprítomnosti otca, ktorý mal predvolanie riadne doručené, svoju neprítomnosť neospravedlnil, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovné skutkový a právny stav:

10. Rozsudkom Okresného súdu Trnava, č. k. 27P/85/2017-43 zo dňa 26. 02. 2018, právoplatným dňa 15. 03. 2018, bola nad maloletým Samuelom nariadená ústavná starostlivosť a maloletý bol umiestnený

do Rodinného detského domova, n. o., s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, pričom otec bol zaviazaný platiť na maloletého výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 70 Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred zariadeniu, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

11. Z oznámenia Mesta Hlohovec zo dňa 18. 06. 2018 vyplýva, že otec je podľa evidencie mesta občan prihlásený Mesto Hlohovec (od 02. 06. 2009).

12. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, odboru poriadkovej polície, Obvodného oddelenia PZ Hlohovec, zo dňa 30. 06. 2018, je zrejmé, že lustráciou v evidencii obyvateľstva bolo zistené, že otec má trvalý pobyt iba na Mesto Hlohovec. Previerky boli vykonané u osôb žijúcich potulným životom v meste Hlohovec, ktoré uviedli, že otca nepoznajú a nevedie, kde by sa mohol nachádzať. Ďalej boli previerky vykonané na miestach, kde sa takéto osoby nachádzajú, v baroch, na zastávkach, v parkoch, no taktiež s negatívnym výsledkom.

13. Z správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, zo dňa 25. 07. 2018, vyplýva, že otec v súčasnosti nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, v súčasnosti nepoberá dávku v hmotnej núdzi.

14. Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, zo dňa 07. 08. 2018 je zrejmé, že otec nie je evidovaný ako poberateľ dávky v nezamestnanosti, poberateľ nemocenských dávok, poberateľ dôchodkovej dávky, poberateľ úrazových dávok ani poberateľ dávok garančného poistenia.

15. Z lekárskeho potvrdenia zo dňa 13.06. 2018 vyplýva, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá vykonávať náhradnú rodinnú starostlivosť.

16. Z výpisu z registra trestov zo dňa 13. 06. 2018 je zrejmé, že navrhovateľka nemá záznam v Registri trestov Generálnej prokuratúry SR.

17. Z potvrdenia o výške príjmu zamestnanca zo dňa 02. 08. 2018 vyplýva, že čistá priemerná mesačná mzda za obdobie od januára 2018 do júna 2018 činí 748,04 Eur, za obdobie od júna 2017 do decembra 2017 činí 851,32 Eur.

18. Z podania predloženého navrhovateľkou na pojednávaní, označeného ako „Udelenie súhlasu, spis. značka 12P/13/2018“ zo dňa 15. 08. 2018 vyplýva, že Ján Hunč udeľuje súhlas s tým, aby maloletý Samuel bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti súčasnej partnerky (navrhovateľky).

19. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, zo dňa 31. 07. 2018 vyplýva, že maloletý bol umiestnený do Rodinného detského domova, n. o., dňa 24. 01. 2017 na základe uznesenia Okresného súdu Trnava, č. k. 21PPOm/1/2017, z dôvodu, že rodičia nedokázali poskytnúť maloletému riadnu starostlivosť a výchovu. Obidvaja rodičia maloletého súhlasili s umiestnením maloletého do detského domova. Otec bol bezdomovec, matka dočasne bývala s maloletým u starej matky, ktorá v januári 2017 uviedla, že nemôžu zostať v jej domácnosti. Dňa 11. 05. 2017 bolo nariadené Okresným súdom Trnava nad maloletým výchovné opatrenie na účely úpravy rodinných a sociálnych pomerov na dobu šiestich mesiacov. Výchovné opatrenie si nespĺnilo svoj účel, rodičia si po dobu výchovného opatrenia nedokázali upraviť podmienky. Na základe toho Okresný súd Trnava vydal rozsudok, č. k. 27P/85/2017, o nariadení ústavnej starostlivosti, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15. 03. 2018. Po príchode do detského domova bol maloletý ihneď umiestnený u profesionálnej matky v S.. Pobyt zvládol dobre, rýchlo sa adaptoval na nové prostredie. Od 01. 12. 2017 bol maloletý premiestnený do novej profesionálnej rodiny, u maloletého sa prejavovala pripútanosť na profi rodiča, dobre znášal aj ostatných členov rodiny. Dňa 23. 07. 2018 sa uskutočnilo sociálne šetrenie v domácnosti navrhovateľky, v čase šetrenia sa maloletý nachádzal s partnerom navrhovateľky na chalupe. Navrhovateľka spolu s jej partnerom obývajú dvojizbový byt, ktorý je prerobený na 3-izbový byt, ktorý sa nachádza v osobnom vlastníctve obidvoch partnerov. Domácnosť pozostáva z obývacej izby, spálne, detskej izby a kuchyne. Nechýba sociálne zariadenie. Domácnosť bola v čase šetrenia na veľmi dobrej hygienickej úrovni, bez zápachu, účelne zariadená nábytkom. V domácnosti bývajú s

maloletým, na návštevy k nim chodí tiež dcéra jej partnera, ktorá má maloletého rovnako rada. V čase šetrenia nechýbalo v domácnosti dostatočné množstvo potravín. V domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu o maloletého. Dňa 24. 07. 2018 bol vykonaný pohovor s rodičmi maloletého. Otec býva v podnájme v P.. Podnájom neplatí, túto radu si odpravuje brigádne. Plánuje sa naspäť presťahovať ku svojej matke do Š.. Momentálne nepracuje, teraz chce zaplatiť výživné za 4 mesiace, nakoľko výživné na maloletého neplatí. Plánuje ísť pracovať do Č. K.. Otec uviedol, že so svojím synom sa stretáva každý druhý týždeň, a to aj z dôvodu, že si chodí brigádne privyrábať, preto aj častejšie stretávanie s maloletým nie je možné. Uviedol, že súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s ktorou komunikujú pravidelne, nemajú žiadne problémy, ak chcú vidieť svojho syna, dohodnú sa na termíne. Matka počas pohovoru uviedla, že súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Za svojím synom sa snaží chodiť každý týždeň, zväčša spolu s otcom. Matka býva spolu s otcom v podnájme v P., chce si nájsť iné bývanie, nakoľko tiež do tohto bývania by si maloletého nemohli zobrať. Obidvaja rodičia momentálne nemajú vytvorené podmienky pre starostlivosť a výchovu o maloletého, nemôžu si maloletého zobrať do svojej osobnej starostlivosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, má za to, že momentálne v najlepšom záujme je pre maloletého jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Maloletý sa u nej nachádza v domácnosti od novembra 2018. Rovnako aj psychológ detského domova ich informoval dňa 07. 03. 2018, že profesionálny rodič je pre maloletého vzťahovou väzbou. U maloletého sa prejavovala pripútanosť na profesionálneho rodiča. Maloletý sa podľa detského domova tiež dobre adaptoval v profesionálnej rodine. Navrhovateľka môže maloletému poskytovať stabilné zázemie, ktoré je pre maloletého potrebné. Takisto nikto z rodinných príslušníkov neprejavil záujem o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, preto súhlasia so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

20. Navrhovateľka v rámci výsluchu na pojednávaní uviedla, že sa pridrižiava svojho návrhu, ktorý podala ohľadom maloletého Samuela a jeho zverenia do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Jej vzťah k maloletému je veľmi dobrý, maloletý je na ňu naviazaný. Snaží sa s ním byť viac doma, lebo on to tak potrebuje. Býva v spoločnej domácnosti s E. P., ktorý je zamestnancom detského domova, profesionálny rodič, ktorý mal v starostlivosti aj maloletého. S maloletým sú na seba navyknutí. Pracuje ako riaditeľka Rodinného detského domova, n. o., Trnava, jej čistý priemerný mesačný príjem je 750 Eur. Náklady na bývanie predstavujú asi 150 Eur a zahŕňajú náklady na byt, energie, nájom, telefón vo výške 20 Eur mesačne, životná poisťka 50 Eur mesačne, dôchodkové poistenie 15 Eur mesačne a náklady na stravu približne 100 Eur mesačne. Zdravotný stav maloletého je dobrý, pravidelne chodí na kontroly na kardiológii, teraz je jeho stav stabilizovaný a kontroly sú raz za pol roka. Náklady na maloletého sú asi 100 Eur mesačne, a to strava, plienky, hygienické potreby, hračky, voľný čas a oblečenie. Má vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletého, bývajú v dvojizbovom byte prerobenom na trojizbový, maloletý má svoju detskú izbu.

21. Matka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že súhlasí, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Vie, že s mu v tejto rodine darí. Ona nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého. Okrem maloletého R. má tiež vyživovaciu povinnosť k C. K., ku ktorému má súdom určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 85 Eur mesačne, tento sa nachádza v starostlivosti jej matky, teda jeho starých rodičov. Pracuje vo firme C. O. R., s. r. o., R.. Jej čistý mesačný príjem je približne 750 Eur. Platí nájom vo výške 250 Eur, výživné na R. vo výške 70 Eur a na C. 85 Eur, ostatné má pre svoju výživu. S otcom maloletého R. je v kontakte, bývajú spolu. Nie je riadne zamestnaný, pracuje len ako brigádnik na stavbách. Jeho príjem je asi 200 Eur.

22. Podľa § 44 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

23. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

24. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

25. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

27. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

28. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

29. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento nesúlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

30. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

31. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

32. Podľa § 46 ods. 2 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

33. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

34. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

35. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

36. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

37. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

38. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

39. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

40. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

41. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

42. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

43. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

44. Podľa § 111 písm. o) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

45. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

46. Náhradná osobná starostlivosť je jednou z foriem náhradnej starostlivosti, ktorej účelom je nahradiť osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére

šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

47. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a musí byť vždy opreté o starostlivé a spofahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa (R 64/1968).

48. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcich sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t. j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa.

49. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, musí byť fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojím spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa, a ktorá so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Malo by ísť o osobu bezúhonnú, ktorá nebola obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k vlastným deťom, jej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme maloletého dieťaťa, ani ona, ani jej rodinní príslušníci by nemali trpieť ochorením, ktoré by vylučovalo riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a mala by mať kladný citový vzťah k maloletému dieťaťu. Vzhľadom na rôzne životné situácie, ktoré môžu nastať, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súd vždy uprednostní predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, prípadne rodinného známeho či inú blízku osobu, ak spĺňa uvedené predpoklady, keďže pri rodinnom príslušníkovi, prípadne inej blízkej osobe sa predpokladá existencia kladného citového vzťahu a bližšie poznanie maloletého dieťaťa, čo by malo zaručovať, že dieťa bude mať riadne zabezpečenú starostlivosť o výchovu, zdravie a výživu počas vyriešenia, resp. prekonania spravidla negatívnych životných situácií v rodine maloletého dieťaťa.

50. V konaní mal súd za preukázané, že rodičia maloletého nezabezpečujú a nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Nakoľko náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou, súd dospel z vykonaného dokazovania k záveru, že v najlepšom záujme maloletého bude jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, v domácnosti ktorej žije maloletý od novembra 2017. Zákon pri zverení maloletého dieťaťa síce uprednostňuje príbuzného maloletého dieťaťa, avšak nikto z rodinných príslušníkov maloletého neprejavil záujem o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka spĺňa všetky požiadavky kladené na osobu, ktorej môže byť maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Partner navrhovateľky, ktorý žije spolu s navrhovateľkou a maloletým v spoločnej domácnosti, vyjadril so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti súhlas.

51. Z uvedeného dôvodu súd preto vyhodnotil zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky ako v celom rozsahu súladné so záujmom maloletého. Preto súd vo výroku I. rozsudku zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky s účinnosťou od vyhlásenia rozhodnutia, t. j. 20. 08. 2018, s tým, že navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa a je oprávnená zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

52. Súd zároveň vo výroku II. a III. rozsudku uložil rodičom maloletého v súlade s § 81 ods. 1 Zákona o rodine povinnosť platiť na maloletého výživné, a to matke vo výške 70 Eur mesačne a otcovi vo výške

30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a s účinnosťou od 20. 08. 2018. Pri určení výšky výživného súd vychádzal aj z listinných dôkazov, nachádzajúcich sa v pripojenom spise Okresného súdu Trnava, sp. zn. 27P/85/2017, keď mal za to, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom, č. k. 27P/85/2017-43 zo dňa 26. 02. 2018, právoplatným dňa 15. 03. 2018, nedošlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane matky ako aj otca. Súd teda považuje rodičom stanovené výživné za primerané ako potrebám maloletého, tak možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Stanovené výživné sú rodičia povinní v zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine uhrádzať príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

53. Týmto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 27P/85/2017-43 zo dňa 26. 02. 2018, v časti nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým, v časti umiestnenia maloletého do detského domova a v časti určenia platobného miesta pre bežné výživné od matky a otca maloletého, o čom súd rozhodol vo výroku IV. rozsudku.

54. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

55. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

56. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 59 ods. 1 CMP), avšak odvolanie podané zo strany navrhovateľky, matky a procesného opatrovníka by nebolo právne účinné, nakoľko títo sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym

skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.